

Metodbeskrivning 2023

Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?

Innehåll

Innehåll	2
Metodbeskrivning	3
Statistikens innehåll	3
Målpopulation	3
Rampopulation	3
Datainsamling	4
Insamlingsperiod	4
Tillförlitlighet	4
Ramtäckning	5
Svarsfrekvens	7
Representativitet och bortfall	8
Statistiska mått och redovisningsgrupper	12

Metodbeskrivning

Statistikens innehåll

Målpopulation

Målpopulationen är samtliga enheter som avses undersökas.

Målpopulation – hemtjänst

Målpopulationen hemtjänst utgörs av personer:

- 65 år eller äldre den 31 december 2022
- med verkställt biståndsbeslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL) om hemtjänst i ordinärt boende den 31 december 2022. Hemtjänsten ska omfatta minst en av insatserna service, personlig omvårdnad, ledsagning eller avlösning av anhörig i hemmet. Personer som enbart har hemtjänstinsatserna matdistribution och/eller trygghetslarm ska inte ingå.

Kommunerna ska även inkludera personer som får hemtjänstinsatser från ett utförarkontor i en annan kommun eller stadsdel, och som den egna kommunen eller stadsdelen har ett uppföljningsansvar för.

Målpopulation – särskilt boende

Målpopulationen särskilt boende utgörs av personer:

- 65 år eller äldre den 31 december 2022
- med verkställt biståndsbeslut enligt 4 kap. 1 § SoL om permanent särskilt boende enligt 5 kap 5 § SoL den 31 december 2022.

Kommunerna ska även inkludera personer som får en plats på särskilt boende i en annan kommun eller stadsdel, och som den egna kommunen eller stadsdelen har ett uppföljningsansvar för.

Rampopulation

Undersökningen har två rampopulationer – personer med hemtjänst och personer på särskilt boende för äldre. Undersökningens resultat ska vara möjliga att redovisa på verksamhetsnivå. För att få en komplett förteckning över samtliga verksamheter uppmanas kommunerna inför varje år att uppdatera informationen om de utförare som verkar i respektive kommun samt koppla personerna i målpopulationen till respektive verksamhet. Majoriteten, 288 av 290 kommuner, uppdaterade informationen inför undersökningen år 2023.

Det förekommer att personer byter utförare. Om kommunen vid uppgiftslämnandet kände till den nya utföraren angavs denna. I de fall kommunen visste att ett byte skulle komma att ske men inte visste till vilken utförare, eller om personen bytte senare under våren, angavs den utförare som var aktuell per den 31 december 2022 alternativt angavs ”okänd utförare”. Svar från personer som inte gick att knyta till en utförare kopplades till kommunens totala resultat.

Inför enkätutskicken samkördes personuppgifterna med Skatteverkets avisering av befolkningsuppgifter för att få fram adressuppgifter till målpopulationen. Följande personer exkluderades från undersökningen innan enkäterna skickades ut:

- personer som har avlidit
- personer som har emigrerat efter den 31 december 2022
- personer med hemtjänst som har flyttat till en annan kommun efter den 31 december 2022
- personer på särskilt boende som har bytt bostadsadress efter den 31 december 2022.

Datainsamling

Institutet för Kvalitetsindikatorer i Göteborg AB (Indikator) har genomfört datainsamling och registrering på uppdrag av Socialstyrelsen. Insamlingen genomfördes främst via postenkäter men respondenterna hade även möjlighet att svara via webb. I missivet informerades det om:

- att webbenkäten förutom svenska även kunde besvaras på; finska, meänkieli, nordsamiska, sydsamiska, lulesamiska, arabiska och engelska,
- att den äldre gärna får ta hjälp av till exempel en anhörig, vän eller god man för att svara på frågorna och att denne i så fall ska tänka på att svaren ska spegla den äldre personens uppfattning,
- att den äldre personen helst ska undvika att be personalen om hjälp med att svara på frågorna.

Insamlingsperiod

Eftersom undersökningens målpopulation är stor, delades utskicken upp på ett flertal dagar för att underlätta den praktiska hanteringen. Frågeformulären, informationsbrev och juridisk bilaga skickades ut med post. Det första utskicket för hemtjänst genomfördes den 22 mars 2023. Därefter skickades två påminnelser till de som ännu inte svarat. En påminnelse skickades den 14 april 2023 och en påminnelse som även innehöll en ny enkät skickades den 2 maj 2023.

Det första utskicket för särskilt boende genomfördes den 17 mars 2023. Därefter skickades även här två påminnelser till de som ännu inte svarat. Den första påminnelsen skickades den 6 april 2023 och den andra påminnelsen med en ny enkät skickades den 27 april 2023. Insamlingen avslutades den 26 maj 2023.

Registreringen av de inkomna svaren gjordes maskinellt i en så kallad scanner. De inskickade enkäterna kontrollerades översiktligt i samband med datainsamlingen.

Tillförlitlighet

Undersökningens resultat har till och med 2019 år varit robusta vilket tyder på en god tillförlitlighet. Men bortfallet i denna årliga undersökning är troligen alltid systematiskt på så sätt att det är fler av de som är friskare som svarar. Det är sannolikt en underrepresentation av de som är sjukare, eftersom

det kan vara svårt eller omöjligt att svara på en enkät för den som är svårt sjuk i till exempel demens.

År 2020 var denna skevhet troligen starkare eftersom besöksförbudet på särskilda boenden och rådet om att undvika att träffa andra människor gjorde att en del av de som tidigare år fått mer eller mindre hjälp med att svara, inte kunde få det på grund av coronapandemin. Detta bekräftades av att det 2020 jämfört med tidigare år, var en större andel som uppgett att de hade svarat själva (inte svarat tillsammans med någon och inte någon annan som svarat åt den äldre personen).

Även 2022 var andelen som svarade själva större än tidigare år men inte lika stor som 2020. Kanske fortsatte många människor att vara försiktiga och undvek till exempel att hälsa på äldre personer om de kände förkylningssymptom. Således var troligen även 2022 års resultat något mer skevt än vanligt i den mening att det troligen var fler av friskare personer som svarat om än inte i samma grad som 2020. I årets undersökning har andelen som har svarat själva ökat ytterligare en procent hos de som har hemtjänst. Men andelen som svarat tillsammans med någon har ökat både bland de som har hemtjänst och bland de som bor på säbo med fem procent.

Ramtäckning

För att kvalitetsbedöma en undersökning är det viktigt att beakta hur väl rampopulationen stämmer överens med målpopulationen, det vill säga hur väl man har nått de objekt som ska mätas. Täckningsfel, med under- eller övertäckning, innebär att målpopulationen och rampopulationen inte helt stämmer överens. Undertäckning innebär att vissa individer som ingår i målpopulationen saknas i rampopulationen, medan övertäckning innebär att individer som inte ingår i målpopulationen ändå finns i rampopulationen. Ett sätt att minska täckningsfelen är att ha bra och uppdaterade register. Inför varje ny undersökning genomför Indikator på uppdrag av Socialstyrelsen en inventering av vilka kommuner och verksamheter som vill delta. Inventeringen görs med hjälp av kontaktpersoner i kommunerna och uppgiftslämnare i verksamheterna.

Övertäckning

Personer som kommit med i rampopulationen trots att de inte ska göra det ska i möjligaste mån tas bort, men det förutsätter att dessa personer går att identifiera. Exempel på övertäckning är:

- personer som är avlidna
- personer med felaktig uppgift om insats
- personer som har hemtjänst eller bor på särskilt boende för äldre den 31 december 2022, men inte vid undersökningstillfället

Vissa kommuner har svårt att exkludera individer som har hemtjänst men som bara har larm eller matdistribution och därmed inte ska ingå och vissa kommuner har svårt att exkludera personer som har korttidsplatser på särskilt boende för äldre. Socialstyrelsens förhoppning är att, i samarbete med kommunerna, kunna minska övertäckningen i framtida undersökningar.

Rampopulationen (bruttourvalet) i undersökningen skapades nästan tre månader före det första utskicket, under så lång tid är det förhållandevis många som hinner avlida eller flytta. De som hinner avlida eller flytta går att upptäcka när rampopulationen innan utskick kontrolleras mot folkbokföringsregistret. De som meddelat att de inte har hemtjänst, endast har trygghetslarm eller matdistribution, tillfälligt bor på ett särskilt boende eller inte alls bor på ett särskilt boende är också en del av övertäckningen.

Den effekt som en övertäckning kan ha på resultaten är:

- att bortfallet överskattas då det även innehåller övertäckning,
- att individer som ingår i övertäckningen besvarar enkäten vilket leder till att resultatet inte blir riktigt representativt för den egentliga rampopulationen,
- att partiellt bortfall kan öka då de i högre grad svarar ”Vet inte”.

Tabell 1. Övertäckning.

Hemtjänst samt särskilt boende. Antal personer – 2023.

	Hemtjänst	Särskilt boende
Bruttourval	154 682	79 989
Övertäckning	10 751	7 146
Målpopulation	143 931	72 843

Källa: Vad tycker de äldre om äldreomsorgen? 2023, Socialstyrelsen.

Undertäckning

Undertäckningen utgörs av personer som inte ingår i rampopulationen trots att de ingår i målpopulationen. I årets undersökning var det två kommuner som valde att inte delta. Eftersom dessa kommuner ligger i olika län har det troligen inte någon påverkan på resultatens jämförbarhet.

Exempel på undertäckning som är svårare att få kunskap om är:

- personer som är felrapporterade, till exempel personer som hade hemtjänst eller särskilt boende men som inte inrapporterades,
- personer utan adressuppgift hos Skatteverket,
- personer som har flyttat men har kvar samma hemtjänstinsatser.

Eftersom det är svårare att få kännedom om dessa personer är det också svårt att veta hur många de är. Det troliga är dock att det är relativt få personer och att det inte finns någon systematik i bakgrundsvariabler. Därmed borde inte heller undertäckning vara ett problem för resultatens kvalitet.

Mätfel

Ett fel som kan uppstå vid mätning är att lämnade uppgifter skiljer sig från faktiska uppgifter. Felet kallas mätfel och kan uppkomma då uppgiftslämnaren inte minns de faktiska uppgifterna, missförstår frågan eller medvetet svarar felaktigt. Eftersom det är möjligt för anhöriga och andra att hjälpa den äldre personen att svara på enkäten (till exempel när den äldre personen har en demenssjukdom) är det möjligt att de lämnade svaren egentligen inte är vad den äldre personen själv skulle ha svarat.

Då svaren delas upp utifrån vem som har svarat på/fyllt i enkäten så framkommer att när den äldre själv svarar, är svaren generellt något mer positiva

än när den äldre fått hjälp med att svara och minst positiva är de svar som lämnas av enbart någon annan. Denna typ av mätfel slår troligen som mest igenom på demensavdelningar. En annan problematik är att den äldre personen är i kontakt med många olika personer från hemtjänsten och många olika personalkategorier på det särskilda boendet och de därför kan ha svårt att ge ett svar på en fråga som ska representera all personal. Ibland har respondenterna satt sina kryss i mitten av skalan, ibland lämnar de kommentarer vid sidan om frågorna som påpekar detta problem. Det har också framkommit att respondenter som bara har lite hjälp från hemtjänst inte tycker att alla frågor är relevanta för dem.

Svarsfrekvens

Det var totalt 83 150 personer som besvarade hemtjänstundersökningen. Det motsvarar en svarsfrekvens på 58 procent. För undersökningen om särskilt boende var det 32 963 personer som besvarade enkäten vilket motsvarar en svarsfrekvens på 45 procent (tabell 2). Svarsfrekvensen har minskat med en procent hos de som har hemtjänst och ökat med två procent hos de som bor på säbo.

Tabell 2. Svarsfrekvens – hemtjänst, särskilt boende (säbo) och totalt.

Andel i procent (%) som besvarat undersökningen under åren 2013–2023. Undersökningen gjordes inte 2021.

Svarsfrekvens	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2022	2023
Totalt	64	63	63	62	60	56	56	48	51	52
Hemtjänst	70	67	67	65	63	60	60	57	59	58
Säbo	57	55	55	56	54	49	50	40	43	45

Källa: Vad tycker de äldre om äldreomsorgen 2013–2023, Socialstyrelsen.

Sjunkande svarsfrekvens är ett problem som Socialstyrelsen arbetar för att motverka genom att försöka motivera och förenkla för fler att svara, till exempel genom att:

- erhålla affischer för att ansvariga i kommuner och verksamheter enklare ska kunna annonsera om att undersökningen pågår,
- erhålla affischmallar för att kommuner och verksamheter lättare ska kunna återföra undersökningens resultat till personerna som har svarat och deras anhöriga,
- översätta enkäterna på webben till fler språk, de finns nu på engelska, arabiska, finska, meänkieli, nordsamiska, sydsamiska och lulesamiska,
- arbeta för att uppdatera frågorna i enkäten så att de uppfattas som mer relevanta.

Svarsfrekvens för ålderskategori och kön

Svarsfrekvensen ökar i stort sett med ålder. Både bland dem som har hemtjänst och hos dem som bor på säbo. Något fler kvinnor än män har svarat i båda grupperna.

Tabell 3. Svarsfrekvens för ålder, kön och totalt.

Hemtjänst och särskilt boende andel i procent (%) – 2023.

	Hemtjänst	Särskilt boende
Ålder		
65–69	47	34
70–74	51	37
75–79	56	41
80–84	59	42
85–89	61	46
90–94	61	51
95–99	62	55
100 –	57	57
Kön		
Män	57	44
Kvinnor	59	46
Totalt	58	45

Källa: Vad tycker de äldre om äldreomsorgen? 2023, Socialstyrelsen.

Post- och webbenkäter

Insamlingen gjordes via postenkäter. Som alternativ till postenkäten kunde respondenterna delta via en webbenkät. De allra flesta svarade på pappersenkäten men 7 procent av respondenterna med hemtjänst och 14 procent av dem på säbo svarade på webb. Webbenkäten tillhandahölls på svenska, finska, meänkieli, nordsamiska, sydsamiska, lulesamiska, arabiska och engelska. (tabell 4).

Tabell 4. Antal besvarade enkäter på internet.

Hemtjänst samt särskilt boende, antal – 2023.

	Svenska	Finska	Nord-samiska	Arabiska	Engelska	Totalt
Hemtjänst	5 624	11	1	78	14	5 728
Särskilt boende	4 587	6	0	4	0	4 597

Källa: Vad tycker de äldre om äldreomsorgen? 2023, Socialstyrelsen.

Representativitet och bortfall

Representativiteten hos de svarande

Vid kvalitetsbedömning av en undersökning är det viktigt att beakta hur väl målpopulationen och rampopulationen stämmer överens. I detta fall att personer som är 65 år och äldre och som har stöd av hemtjänst i ordinärt boende eller som bor på särskilt boende för äldre har haft möjlighet att delta. Det är två kommuner som har valt att inte delta i årets undersökning. Dessa kommuner är relativt små och ligger i olika län, representativiteten för de länen påverkas därför sannolikt inte.

Likaså är det viktigt att beakta om de som faktiskt deltagit i undersökningen stämmer överens med rampopulationen, att det är ungefär samma fördelning mellan kön och ålder.

Bortfall

Av dem som har hemtjänst var det 60 781 personer av totalt 143 931 som inte besvarade enkäten. Det motsvarar ett bortfall på 42 procent på riksnivå (tabell 5). På kommunnivå varierar bortfallet mellan 26 och 59 procent.

Av dem som bor på särskilt boende var det 39 880 personer av totalt 72 843 som inte besvarade enkäten, vilket motsvarar ett bortfall på 55 procent (tabell 5). Bortfallet på kommunnivå varierar mellan 39 och 74 procent.

Det är något större bortfall för män jämfört med kvinnor, både hos äldre personer som bor i ordinärt boende med stöd av hemtjänst och hos de som bor på särskilt boende (tabell 5).

Åldersindelad är bortfallet något högre i de yngre åldersgrupperna och lägre i de äldre åldersgrupperna. Det innebär att resultaten kan var något skeva då personer som är äldre tenderar att oftare svara mer positivt jämfört med yngre personer (tabell 5).

Tabell 5. Bortfall.

Åldersgrupperat bortfall – kvinnor och män, antal och andelar i procent (%), hemtjänst och särskilt boende – 2023.

Ålder, grupperat	Hemtjänst			Särskilt boende		
	Ram- populat- ion	Bortfall, antal personer	Bortfall, procent	Ram- populat- ion	Bortfall, antal personer	Bortfall, procent
Totalt	143 931	60 781	42	72 843	39 880	55
65–69 år	7 477	3 991	53	2 285	1 467	66
70–74 år	13 652	6 748	49	5 081	3 227	64
75–79 år	24 830	11 028	44	10 472	6 231	60
80–84 år	31 692	13 139	41	14 329	8 359	58
85–89 år	34 659	13 639	39	17 582	9 552	54
90–94 år	23 692	9 163	39	15 477	7 633	49
95–99 år	7 091	2 714	38	6 596	2 954	45
100 år eller äldre	838	359	43	1 071	457	43
Kvinnor	91 438	38 005	42	48 640	26 282	54
65–69 år	3 671	1 932	53	995	662	67
70–74 år	7 181	3 457	48	2 464	1 566	64
75–79 år	14 218	6 290	44	5 846	3 526	60
80–84 år	19 903	8 175	41	8 976	5 285	59
85–89 år	23 374	9 184	39	12 323	6 649	54
90–94 år	17 018	6 579	39	11 716	5 779	49
95–99 år	5 390	2 099	39	5 374	2 410	45
100 år eller äldre	683	289	42	946	405	43
Män	52 493	22 776	43	24 203	13 598	56
65–69 år	3 806	2 059	54	1 240	805	65
70–74 år	6 471	3 291	51	2 617	1 661	63
75–79 år	10 612	4 738	45	4 626	2 705	58
80–84 år	11 789	4 964	42	5 353	3 074	57
85–89 år	11 285	4 455	39	5 259	2 903	55
90–94 år	6 674	2 584	39	3 761	1 854	49
95–99 år	1 701	615	36	1 222	544	45
100 år eller äldre	155	70	45	125	52	42

Källa: Vad tycker de äldre om äldreomsorgen? 2023, Socialstyrelsen.

Det finns en stor risk för att bortfallet till övervägande del består av personer som inte själva kan besvara enkäten, till exempel personer med demenssjukdom eller andra svåra sjukdomar. I vissa fall har den äldre personen eller en anhörig till personen hört av sig och förklarat varför man inte vill besvara enkäten.

Tabell 6, innehåller en sammanställning av orsakerna till bortfallet. Som framgår av tabellen är det många med hemtjänst som inte svarat därför att de inte vill och av de på särskilt boende är det många som inte svarat på grund av sjukdom.

Tabell 6. Orsaker till bortfall.

Hemtjänst och särskilt boende, antal – 2023.

Orsaker till bortfall	Hemtjänst	Särskilt boende
Språkproblem	11	7
Vill inte	2 753	657
Avliden under undersökningens gång	46	59
Sjuk (inkl. demens)	612	2 694
Retur avsändare	807	1 217
Tillfälligt förhinder	7	2
Tom enkät	151	40
Okänd anledning	56 228	34 826
Summa bortfall	60 781	39 880

Källa: Vad tycker de äldre om äldreomsorgen? 2023, Socialstyrelsen.

Det förekommer också partiellt bortfall, det vill säga att en person inte besvarat en enskild fråga. Partiellt bortfall kan till exempel bero på att en fråga inte är relevant, är svår att förstå, att frågan upplevs som för privat/känslig, att uppgiftslämnaren glömmer att besvara frågan eller att instruktionerna miss-tolkas.

I enkäten till de som bor i ordinärt boende med stöd av hemtjänst varierar det partiella bortfallet på frågorna de flesta av frågorna från 1 till 5 procent men frågan ”Bor du tillsammans med någon annan vuxen?” har 9 procent i bortfall. Det är oklart vad detta kan bero på. Även i enkäten till de som bor på särskilt boende varierar det partiella bortfallet på frågorna till den äldre personen från 1 till 5 procent, förutom frågan ”Vet du vart du ska vända dig om du vill framföra synpunkter eller klagomål på äldreboendet?” Detta partiella bortfall kan handla om att frågan uppfattats som irrelevant, till exempel därför att personen inte har haft några synpunkter eller klagomål.

Jämförelser mellan åren

Hemtjänst

I tabell 7 nedan redovisas jämförelser över åren 2013 till 2023 på bakgrundsvariablerna kön, ålder och vem som har svarat på enkäten till dem som bor på särskilt boende. Jämförelser från 2013/2014 och framåt visar att:

- andelen män har ökat i jämförelse med andelen kvinnor men det har varit relativt oförändrat sedan 2020. Män tenderar generellt att svara mer positivt än kvinnor,
- andelarna i de två yngre åldersgrupperna har ökat och andelarna i de två äldre åldersgrupperna har minskat i motsvarande grad men även här har

det varit relativt oförändrat sedan 2020. Yngre tenderar generellt att svara mer kritiskt än äldre personer,

- andelen enkäter som besvarats av enbart någon annan har minskat och både andelen som besvaras av den äldre själv och av den äldre tillsammans med någon har ökat över tid men inte i jämförelse med 2020 då det var en ovanligt hög andel av enkäterna som besvarades av enbart den äldre själv (troligen på grund av coronapandemin och rekommendationerna om att undvika sociala kontakter). De som svarar själva tenderar generellt att svara mer positivt än de som fått hjälp med att svara och de svar som lämnats av anhörig eller annan.

Tabell 7. Svarsfrekvens, hemtjänst

Andelar i procent (%) som har besvarat undersökningen under åren 2013–2023 uppdelat på kön, ålder och vem som har svarat. Undersökningen gjordes inte 2021.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2022	2023
Kön										
Män	31	32	32	33	33	34	34	35	35	36
Kvinnor	69	68	68	67	67	66	66	65	65	64
Ålder										
65–74 år	12	14	14	14	14	14	14	14	15	12
75–84 år	34	36	33	36	36	36	37	37	37	39
85–94 år	49	45	48	45	45	45	43	43	41	43
95+ år	6	4	7	5	5	5	5	5	7	6
Vem som har svarat										
Den äldre själv		49	50	46	47	51	52	59	54	55
Den äldre ihop med någon		11	12	11	11	10	10	10	11	16
Enbart någon annan		40	38	43	42	40	38	31	35	29

Källa: Vad tycker de äldre om äldreomsorgen? 2013–2023, Socialstyrelsen.

Särskilt boende

I tabell 8 nedan redovisas jämförelser över åren 2013/2014 till 2023 på bakgrundsvariablerna kön, ålder och vem som har svarat på enkäten till dem som bor på särskilt boende. Jämförelser från 2013/2014 och framåt visar att:

- andelen män har ökat i jämförelse med andelen kvinnor men det har varit oförändrat sedan 2020. Män tenderar generellt att svara mer positivt än kvinnor,
- andelarna i de två yngre åldersgrupperna har ökat över tid och andelarna i de två äldre åldersgrupperna har minskat i motsvarande grad men fördelningen har varierat lite genom åren. Yngre personer tenderar att svara mer negativt än äldre.
- andelen enkäter som besvarats av enbart någon annan har minskat och både andelen som besvaras av den äldre själv och av den äldre tillsammans med någon har ökat över tid men inte i jämförelse med 2020 då det var en ovanligt hög andel av enkäterna som besvarades av enbart den äldre själv och en ovanligt liten andel som besvarades av den äldre tillsammans med någon (troligen på grund av coronapandemin och besöksförbuderna på äldreboenden). De som svarar själva tenderar generellt att svara mer positivt än

de som fått hjälp med att svara och de svar som lämnats av anhörig eller annan.

Tabell 8. Svarsfrekvens, särskilt boende

Andelar i procent (%) som har besvarat undersökningen under åren 2013–2023 uppdelat på kön, ålder och vem som har svarat. Undersökningen gjordes inte 2021.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2022	2023
Kön										
Män	30	30	30	30	30	31	31	32	32	32
Kvinnor	70	70	70	70	70	69	69	68	68	68
Ålder										
65–74 år	7	8	7	8	9	9	9	9	10	8
75–84 år	26	28	25	28	28	28	28	30	33	31
85–94 år	54	53	54	53	51	51	51	49	46	48
95+ år	13	10	14	11	12	12	13	13	12	13
Vem som har svarat										
Den äldre själv		11	12	12	12	13	13	18	14	14
Den äldre ihop med någon		21	22	23	23	24	24	19	25	30
Enbart någon annan		68	66	65	65	64	63	64	62	56

Källa: Vad tycker de äldre om äldreomsorgen? 2013–2023, Socialstyrelsen.

Statistiska mått och redovisningsgrupper

Resultaten redovisas som andelar och beskriver hur de som svarar på enkäten uppfattar äldreomsorgen. Andelarna beräknas enbart på de personer som angav ett annat svar än ”Vet inte/ingen åsikt”. I Excelfilerna som redovisar resultat ner på enhetsnivå finns resultaten fördelade på bakgrundsvariablerna:

- om verksamheten drivs i offentlig eller privat regi,
- respondentens kön,
- respondentens ålder – grupperat,
- svar på frågan ”Hur bedömer du ditt allmänna hälsotillstånd?”
- svar på frågan ”Vem eller vilka var med och besvarade/fyllde i frågeformuläret?”.

I tabellbilagan med nationella resultat (Bilaga Hemtjänst och särskilt boende, nationella resultat 2023) finns dessutom ytterligare några redovisningar utifrån bakgrundsvariablerna:

- svar på frågan ”Har du besvär av ångslan, oro eller ångest?”
- svar på frågan ”Hur är din rörlighet inomhus?”
- om respondenten svarat på papper eller webb
- svar på frågan ”Bor du tillsammans med någon annan vuxen?” (Hemtjänst),
- SKR:s kommungruppsindelning
- befolkningsgrupp (antal i kommunen)

Redovisningen sker så långt statistiken medger utan att det finns risk för att några enskilda personers svar ska röjas.

Undersökningen är en totalundersökning med ett stort antal svarande. I den separata tabellbilagan "Nationell tabellbilaga 2023" redovisas svaren på samtliga frågor, med andelar och felmarginaler med två decimalers noggrannhet. Ett 95-procentigt konfidensintervall beräknas som $\pm$ felmarginalen och blir mycket smalt för så här stora undersökningsgrupper. Jämförelser bör ändå göras med viss försiktighet eftersom undersökningen har ett relativt stort bortfall. Läs mer om konfidensintervall i faktarutan nedan.

Konfidensintervall

Ett konfidensintervall är ett intervall som med en förutbestämd säkerhet innefattar det sanna värdet av till exempel en andel. Det används ofta för att uppskatta osäkerheten i ett skattat värde. Vanligen anges den övre och nedre gränsen för det intervall inom vilket det "sanna" värdet med 95 procents säkerhet befinner sig. Jämförelserna i denna rapport baseras på det totala antalet observationer. Det kan finnas en slumpvariation över tid på grund av att utfallet måste ses som ett av flera möjliga utfall från en process som innehåller en slump. Det är osäkerheten på grund av denna variation som här beskrivs med 95 procents konfidensintervall. Observera att konfidensintervallen inte avspeglar annan osäkerhet, till exempel den som beror på att återgivna data inte med säkerhet är representativa, eftersom deltagandet i undersökningen kan vara skevt.